

MÜSLÜMANIN DİKKAT EDECEĞİ NOKTALAR*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Aziz ve sevgili Ak-Televizyon izleyicileri ve Ak-Radyo dinleyenleri!

Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun... Cumanız mübarek olsun... Allah iki cihanın hayırlarına cümlelerinizi erdirdi...

Peygamber SAS Efendimiz'in hadis-i şeriflerinden, kur'a ile çıkmış sayfadan bazı hadisleri size nakledeceğim.

a.Kabir Ehline Yapılan İyilik

Okumak istediğim birinci hadis-i şerif, Câbir RA'dan Deylemî'nin rivayet ettiği bir hadis-i şerif.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:¹

لَا بَرَّ أَفْضَلَ مِنْ بَرِّ أَهْلِ الْقُبُورِ وَلَا يَصِلُ أَهْلُ
الْقُبُورِ إِلَّا مَوْمِنٌ

(الديلمى عن جابر)

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

¹ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.209, no:7973; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.VI, s.258, no:907; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VII, s.193; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.III, s.118, no:1207; Câbir İbn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.1020, no:42600; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XV, s.499, no:16931.

RE. 464/3 (*Lâ birre efdale min birri ehli'l-kubûr, ve lâ yasilü ehle'l-kubûri illâ mü'minün*)
Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Hani geçtiğimiz günlerde –cennet-mekân, rahmetu'llâhi aleyh– Mehmed Zâhid Kotku Hocamız'ı anma toplantıları oldu; Türkiye'de, İstanbul'da, başka illerde, Amerika'da, Avustralya'da, Avrupa'da... Vefat etmiş bir kimseyi, çok sevdiğimiz bir büyüğümüzü anmak güncel faaliyetlerimiz olduğu için, bu hadis-i şerif de ona denk geldi. Efendimiz SAS buyuruyor ki:

(*Lâ birre efdale min birri ehli'l-kubûr*) “Kabir ehline karşı yapılan iyilikten daha faziletli bir iyilik yoktur. (*Ve lâ yasilü ehle'l-kubûri illâ mü'minün*) Kabir ahalisine ziyareti, ancak mü'min yapar.” Onlara ziyaret, yoklama, dua, hediye göndermeyi ancak mü'min olan insanlar yapar. İmanı kuvvetli olan insan yapar.

Biliyorsunuz, *birr* kelimesi, iyi olmak, iyilik yapmak mânâsına gelen bir kelime... İyilik yapan kimseye de *berrün* derler. Umûmî mânâsıyla her şeye, herkese karşı iyi davranan, iyilik yapan, iyi muamele yapan kişi demek. *Berran bi-vâlideyhi*; annesine babasına iyi muamele yapan, iyi davranan bir evlat demek oluyor.

Peygamber Efendimiz'in bu hadis-i şerifinde anlatılan, kabir ahalisine, kabirlerde gömülmüş yatmakta olan insanlara yapılan iyilik. “Bundan daha faziletli iyilik olmaz.” buyuruyor

Efendimiz. *Lâ*, nâfiyetü'l-cins'tir. (*Lâ birre*) "Hiç bir daha güzel iyilik yoktur; (*efdale min birri ehli'l-kubûr*) kabir ehline yapılan iyilikten başka..."

İnsan kabir ehline ne iyilik yapar? Kabir ehline bir kere onun namına yapılan ibadetler, hayırlar, bağışlar ona gider. Meselâ, onun nâmına çeşme yapsa, sevabı ona gider mi?.. Gider. Söylemedi?.. Söylemese bile gider. Çünkü, Peygamber Efendimiz'in zamanında Sa'd isminde birisi, aynen bu durumda Peygamber SAS Efendimiz'e gelmiş:

"—Yâ Rasûlallah, benim annem vefat etmişti. Bana herhangi bir tavsiyesi, vasiyeti yok ama, ben düşünüyorum, onun nâmına bir çeşme yapmak istiyorum. Yapsam, sevabı anneme gider mi?" diye sormuş.

Peygamber Efendimiz de:

"—Evet, gider, sen o hayrı yap!" diye teşvik eylemiş.

Demek ki, söylemese bile kişi, geride kalan sevenlerinin onun namına yaptığı bir hayır, bir iyilik, bir bağış, bir güzel yardım sevabı ona ulaşıyor.

Tabii böyle bir şey yapabilir insan. Başka ne yapabilir?.. Kur'an okur, hatim indirir, sevabını ona bağışlar. Artık Hocamız'a okunan Kur'an-ı Kerimlerin sayılarını toplayamıyoruz.

Vefatında da öyle olmuştu. Rıza Çöllü Hoca, Hacı Bayram minberinden hayretlerini ifade etmişti. Bir de Allah onun dilini dolaştırdı, bin misli fazla olarak söyledi. Allah rakamı fazla söylettirdi, biz de tebessüm ettik. Zaten rakam çoktu ama, o artık bin misli fazlasıyla, binle çarpılmışıyla söyledi. Herhalde onda da bir hikmet vardır dedik.

Tabii Kur'an okumak, tesbih çekmek, salât ü selâm getirmek, onun namına yemek pişirmek, dağıtmak... vs. Bu bir iyiliktir, iyiliğin çeşididir bunlar.

Peygamber Efendimiz hadis-i şerifin devamında bir de işaret buyuruyor ki: *(Ve lâ yasilü ehle'l-kubûri illâ mü'minün)* “Kabir ahalisini ancak mü'min olan kimse yoklar.”

Hani sıla-i rahim nedir?.. Akrabaların ziyareti demek, kollanması demek... Kabir ehlinin sılasını, onu ziyareti, ona ikramı ancak iyi mü'min yapar. Bu da nasıl olur?..

Sıla-i rahim nasıl oluyor?.. Akrabaya gidiyoruz, ziyaret ediyoruz:

“—*Selâmün aleyküm!*”

“—Hoş geldiniz...”

“—Hoş bulduk amcacığım, dayıcığım, halacığım, teyzeciğim... Nasılsın, iyi misin? Seni ziyarete geldim, ver elini öpeyim!” diyoruz.

“—Allah senden razı olsun...” diyor.

Sıla-i rahimin bir ziyaret mânâsı var, bir de:

“—Al teyzeciğim, al halacığım sana şunu hediye getirdim. Şu parayı al, ihtiyacına harca!..” diye, maddî bir ikram ve bağış da olur. Çünkü sıla, aynı zamanda bağış mânâsına geliyor.

Kabri ziyaret de önemli. Peygamber Efendimiz kabir ziyaretini de hadis-i şeriflerinde tavsiye buyurmuş. Kabir ziyaretinin insanın ruhunu incelttiği, kendisi rikkat sahibi ettiği, yâni hassaslaştırdığı, kalbini incelttiği, duygulandırdığı, faydalı olduğu, ibretli olduğu belirtilmiş oluyor hadis-i şeriflerde...

Demek ki, vefat eden bir kimse için yapacağımız şeylerden birisi, onu ziyaret etmektir; mümkünse, aynı şehirde ise, kolaysa... Özellikle cuma günü kabir ziyareti sevap... Onu ziyaret etmek lâzım! Bu sıla-i kabir oluyor.

Allah razı olsun İstanbul’daki kardeşlerimiz Süleymâniye Camii’ne giderler, ziyaret ederler. Hocamız’ın kabri de çok güzel bir yerde... Allah ziyaretlerini kabul etsin...

Düzce’de bir imama uğramıştık. Kendisi Bolulu Muhiddin Efendi’nin mürîdânından idi. Bizim Hocamız’ın kendi müridi de değildi. Ama mübarek bir zattır diye ziyaretine gitmiş. Ben de Düzce’den geçerken, o imam efendinin camisinde namaz kılmıştım. “Kimsiniz, hoş geldiniz! Allah kabul etsin...” derken, bizim kim olduğumuzu anladı. O da anlattı:

“Bir gün Mehmed Zâhid Efendi Hazretleri’nin kabrini ziyaret ettik bir arkadaşla...” dedi.

Akşamleyin rüyasına girmiş Hocamız, ziyaret ettiği için teşekkür etmiş. Ertesi gün arkadaşına demiş ki:

“—Mehmed Zâhid Efendi Hazretleri ziyaretimizden memnun olduğunu işaret buyurdu; rüyama girdi, teşekkür etti.” demiş.

Karşısındaki arkadaşın da gözleri açılmış, elini dizine hayretle vurmuş:

“—Vay yâhu; benim de rüyama girdi, bana da teşekkür etti.” demiş.

Tabii Hocamız (Rh.A)’in kerametleri vefatından sonra dadevam ediyor. Allah razı olsun... Allah iyi kullarının yolundan ayırmasın...

Onun anılmasında en önde gelen sebep ne?.. Başka insanlar da iyi insan olsun! Bak, Allah’ın sevgili kulu olmak ne kadar iyi. Aradan on dokuz sene geçti, muhabbet artarak devam ediyor. Anmalar, hatimler, zikirler, tesbihler rakamlara sığmıyor yâni... Dünyanın her yerinden sevgi dalgaları, ırmakları, pınarları akıyor; Hocamız’a sevaplar gidiyor. Bunu da yapmanın iyi bir şey olduğunu, bu hadis-i şerif gösteriyor.

Kabir ehlini ziyaret etmek, uzaktan okunmuş hatmi ona göndermek; salât ü selâmlar, zikr ü tesbihat yapıp, yetmiş bin kelime-i tevhid, bin bir İhlâs-ı Şerif okuyup ona göndermek; onun namına kurban kesmek, hayır yapmak, sadaka dağıtmak... vs. Bunların hepsi onun ruhuna gidiyor. Bunları yapanın da iyi bir iş yaptığını, bu hadis-i şerif gösteriyor.

Aziz ve sevgili kardeşlerim! Allah-u Teâlâ Hazretleri hepinizden razı olsun... Bu sevginizden, bu gayretlerinizden dolayı Cenâb-ı Hak da sizi sevsin, büyük mükâfâtlar ihsân eylesin...

b. Ümmetin Başına Gelecek Belâlar

İkinci hadis-i şerife geçiyorum. Peygamber Efendimiz İbn-i Ömer RA'nın rivayet ettiğine göre buyurmuş ki... Tabii İbn-i Ömer deyince, Abdullah ibn-i Ömer hatırımıza geliyor. Büyük sahabi, hadisleri çok rivayet etmiş bir mübarek kimse... Allah şefaatine erdirsin... İbnü'n-Neccâr kitabına almış. Onun rivayet ettiğine göre Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:²

لَا بُدَّ مِنْ خَسْفٍ وَمَسْخٍ وَرَجْفٍ قَالُوا يَا رَسُولَ
اللَّهِ فِي هَذِهِ الْأُمَّةِ قَالَ نَعَمْ إِذَا اتَّخَذُوا الْقَيْنَانَ وَ
اسْتَحَلُّوا الزِّنَا وَ أَكَلُوا الرِّبَا وَاسْتَحَلُّوا الصَّيْدَ
فِي الْحَرَمِ وَلُبَسَ الْحَرِيرِ وَ اِكْتَفَى الرَّجَالُ
بِالرِّجَالِ وَالنِّسَاءُ بِالنِّسَاءِ

(ابن النجَّار عن ابن عمر)

RE. 464/10 (Lâ bûdde min hasfin, ve meshin, ve recfin. Kâlû: Yâ rasûla'llâh, fî hâzihi'l-ümmeh?.. Kâle: Neam; ize'tte hazü'l-kaynân, ve'stehallü'z-zinâ, ve ekelü'r-ribâ,

² Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.345, no:38731; Câmiü'l-Ehâdîs, c.XV, s.498, no:160120.

ve'stehallü's-sayde fi'l- haram, ve lübse'l-harîr, ve'ktefe'r-ricâlü bi'r-ricâl, ve'n-nisâü bi'n- nisâ'.) Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Bu hadis-i şerif, konusu itibariyle daha önemli olduğu için bunu öne aldım. Sayfanın onuncu hadis-i şerifi. Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:

(Lâ büdde min hasfin, ve meshin, ve recfin.) Lâ büdde demek, muhakkak olacak demek. Çare yok, mutlaka olacak demek. "Hasf olacak, mesh olacak, recf olacak; bunda hiç çare yok, muhakkak bunlar olacak."

Hasf ne demek?.. Arazinin yere batması demek.

فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ

(القصاص: ٨١)

(Fehasefnâ bihî ve bi-dârihi'l-ard) "Kàrun'un kendisini ve evini yere batırdık." (Kasas, 28/81) diye Kur'an-ı Kerim bildiriyor. Hasefe fiili, yâni bir şeyi yerin dibine geçirmek, batırmak. Hasf, yere batma olacak.

Başka?.. Mesh olacak. Mesh ne demek?.. Bir varlığın, bir insanın sûretinin başka bir hayvan sûretine dönmesi demek. İnsanken maymun sûretine dönüyor, insanken hıncır, domuz sûretine dönüyor. Buna de mesh derler Arapça'da... Bu ümmette yere batma olacak, sûret değiştirilip böyle istenmeyen bir kötü hale gelme olacak.

(*Ve recf*) *Recf* ne demek?.. *Recf* de sarsılmak, sallanmak demek.

Bu sarsılmadan zelzele kastediliyor olabilir.

يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ تَتْبُعُهَا الرَّادِفَةُ

(النزعات ٦-٧)

(*Yevme tercüfü'r-râcifeh. Tetbeuhe'r-râdifeh.*)

“Kıyamet kopacağı zaman, yeri şöyle sarsan bir sarsıntı gelecek. Arkasından bir sarsıntı daha gelecek.” (Nâziât, 78/6-7) diye Nâziât Sûresi'nde de bu kelime ism-i fâil halinde geçiyor.

Yâni ceza olarak yere batma olacak, sûretlerin çirkin bir sûrete döndürülmesi olacak ve sarsıntı olacak. Çare yok, olacak. *Lâ bûdde*, muhakkak olacak demek. (*Kâlû: Yâ rasûla'llah, fî hâzihi'l-ümme?..*) Sahabe-i kiram şaşırıldılar: “Bu mübarek ümmette, Ümmet-i Muhammed'de, bizim ümmette de mi olacak bu?..” dediler.

Eski ümmetlerde olmuş. Çünkü eski ümmetlerde Allah'a asi olanların, Allah'ın emrini dinlemeyenlerin maymunlar ve domuzlar haline getirildiğini bildiren rivayetler, hadis-i şerifler, ayet-i kerimeler var. “Bu ümmette de mi olacak yâ Rasûlallah?” diye sordular.

Bu arada bu sûretin değiştirilmesiyle ilgili aklıma geldi. Peygamber SAS'in ashabından iki kişi karı-koca, Kureyş'in baskısından, zulmünden kurtulmak için Habeşistan'a gidiyorlarmış.

Hanım rüyasında, kocasının yüzünün simsiyah olduğunu görüyor. “Allah Allah! Bu rüya neye alâmet?..” diye şaşırıyor.

Ertesi gün uyanıyor ki, kocası kendisine:

“—Bak biz buraya hicret ettik, Mekke’den ayrıldık Habeşistan’a geldik. Ben eskiden beri düşünüyordum zaten hristiyan olmayı... Bak burası da hristiyan bir ülke, hükümdar da hristiyan; gel biz hristiyan olalım, rahat ederiz, bu sıkıntılardan kurtuluruz.” diye teklif ediyor.

Hanımı da gördüğü rüyayı anlıyor. Demek ki yüzünün rüyada kara olması, bu irtidadından dolayı, İslâm’dan ayrılmasından dolayı... Hanımı onun teklifini reddediyor, kabul etmiyor. Ondan sonra dönüyor Mekke’ye... Cenâb-ı Hak da onu, Peygamber Efendimiz’in eşlerinden birisi olmaya nasib ediyor; dinine bağlılığından dolayı...

Yâni maddeten, mânen kötü işler yapanların yüzleri değişiyor.

Böyle bir rüya da aklıma geldi, bu arada onu da söylemiş oldum.

“—Eski ümmetlerde olmuş; okuyoruz, dinliyoruz Bu ümmette de olacak mı bu şeyler?” diye soruyorlar.

(*Kâle: Neam*) Peygamber Efendimiz buyuruyor ki: “—Evet, olacak!”

Ne zaman?..

1. (*İzettehazü'l-kaynân*) Şarkıcı câriye, köle kadın edindikleri zaman...” Her devirde tabii biliyorsunuz çalgı var, eğlence var, şarkı var, türkü var, kadın oynatmak var... Ama bunlar İslâm'da günah... Hiç şüphesiz böyle ahlâksız şeyleri, ahlâksızca olan işleri yapmak doğru değil... İslâm'da bir kadının sesi de muhteremdir, mahreminden başkasının duymaması lâzımdır.

Eski hoca kardeşlerden birisi anlatıyordu: “Biz küçükken İstanbul'da, mahallemizde, sokakta oynardık. Annemiz bizi çağıracağı zaman, cama çıkıp da bangır bangır bağırmazdı; sesim nâmahrem diye... Kapının arkasında bir halka vardı, ‘Tak, tak... Tak, tak...’ onu vururdu Biz o sestten annemizin bizi çağırdığını anlardık, eve giderdik.” diyordu. Eskiden bunlara çok dikkat edilirdi.

Tabii şimdi, İslâm'a göre hareket azaldığından, batı adetleri geldiğinden her şey var. İslâm dinine göre haram olan, yasak olan, çirkin olan, günah olan şeyler de yapılıyor.

Ama yapılıncaya ne olur?.. (*İzettehazü'l-kaynân*) “Eğlence olsun diye, zevk olsun diye şarkıcılar edindikleri zaman...” Bir.

2. (*Ve'stehallü'z-zinâ*) “Zinada mahzur görmedikleri, zinayı yapmayı adetâ câiz gördükleri zaman...”

Halbuki zina büyük günahlardan birisidir. İslâm'a kişinin ancak namuslu olarak yaşaması vardır. Ancak namuslu birşekilde, meşrû bir

şekilde, nikâh ve düğünden sonra evlenmek vardır. Evlilik dışı, öncesi ilişkiler İslâm'da yasaklanmıştır. Bir âdâb gelmiştir, ahlâk gelmiştir. Ailenin korunması için, bu hususta şiddetli hükümler vardır.

Bu zinayı helâl saydıkları zaman; iki...

3. (Ve ekelü'r-ribâ) “Ve faizi yedikleri zaman...”

Biliyorsunuz İslâm'da faiz haram. Şimdi medenî kanunda serbest; bankalar var, para yatırıldığı zaman faiz alınabiliyor, yenilebiliyor. Bazıları sermayelerini alıyorlar, oraya koyuyorlar; bir gelir diye onları yiyorlar. Ama İslâm'da paranın çalıştırılması var, ortaklık var. Paranın faize verilmesi, faizini yenilmesi İslâm'da yasak... İslâm ayrı bir iktisadî düzen getiriyor, dürüstlük getiriyor. Haksız kazancı kökünden, temel felsefesinden engelliyor. “Faiz, birisinin çalışmadan, sırf parası olduğu için aldığı bir şeydir.” diyor.

Tabii buna itiraz etmişlerdir. Peygamber Efendimiz faizin haram olduğunu söylediği zamanda da itiraz edenler olmuş. Hattâ demişler ki, Kur'an-ı Kerim'den öğrendiğimize göre:

إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا

(البقرة: ٢٧٥)

(*Inneme'l-bey'u mislü'r-ribâ*) “Alışveriş de faiz gibi bir şeydir. İkisi de bir muamele...” (Bakara, 2/275) demişler. Ama aynı olmadığından, Allah-u Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim’inde buyuruyor ki:

وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا

(البقرة: ٢٧٥)

(*Ve ehalle'llähü'l-bey'a ve harrame'r-ribâ*) “Hayır, aynı değildir. Allah alışverişi, ticareti meşrû kılmıştır, teşvik etmiştir, sevaptır, kâr konulabilir; ama faizi haram kılmıştır.” (Bakara, 2/275)

Para öyle zahmetsiz kazanılmayacak, çalıştırılacak, ticaret olacak; o zaman meşrû oluyor. Öteki türlü olmuyor. İslâm’ın görüşü bu... İslâm ayrı bir ahlâk sistemi getiriyor ve böyle buyuruyor.

Tabii, faizi yiyeceklerini de Peygamber SAS Efendimiz bildirmiş oluyor. Zinayı da mahzursuz göreceklerini de anlamış oluyoruz ifadelerden. Çalgıcı kadınlar edinecekler, onları dinleyecekler, onların etrafında toplanacaklar. Çağıracaklar, kiralayacaklar... Gördüğümüz şeyler.

Türkiye’de az çok, yine örften adetten gelme bir sakınma var. Kanunlarda zina da suç olarak zikrediliyor. Kocasını o halde tesbit ederse bir kadın, mahkemeye müracaat edebiliyor. Adam tesbit ederse karısını, mahkemeye veriyor. Bir suç olarak değerlendiriliyor.

Sonra faiz yemek... Faiz yemek, şimdiki kanunlara göre uygun görülmüş ama İslâm faiz yemeyi uygun görmüyor.

4.(*Ve'stehallü's-sayde fi'l-haram*) “Harem-i Şerif’te avlanmayı meşrû, mahzursuz gördükleri zaman...”

Biliyorsunuz Harem-i Şerif, Mekke-i Mükerreme’nin çevresi... Oraya giderken ihrama girecek, saygıyla girecek, ibadet duygusuyla girecek... Hayvanlarını avlamayacak, otlarını bile koparmayacak. Hattâ av hayvanını birisine, meselâ;

“—Bak şurada tavşan var, şunu avla!” diye göstermesi bile doğru değil.

Bu Allah’ın yasak kıldığı bir şey... Mekke’ye mahsus birtakım hürmet kuralları... Ona da aldırmıyorlar, Harem-i Şerif’te avlanmayı da yapmağa başlıyorlar. Demek ki yapacaklar.

Ben şunu gördüm: Hacılar Arafe günü Arafat’a çıktığı zaman, herkes ihramlı... Adamın birisi, çeşme başına yuvarlak aynayı yerleştirmiş, yüzünü sabunlamış, sırtında ihramı, sakalını tıraş ediyor. Diyorlar ki:

“—Hacı, sakal tıraş etmek yok burada, ne yapıyorsun?..”

“—Ben anlamam!” diyor.

Alışmış sinekkaydı tıraş olmağa:

“—Ben anlamam, benim aklım ermez!” diyor.

İyi ama sen dinin kurallarını kendin koymuyorsun. Buranın, haccın önemli işlerinden birisi bu ihram... İhramın da yasakları var, herkes riayet ediyor; sen ise mahzur görmüyorsun... Mahzur görmediğini görüyoruz.

Demek ki, dinin kuralları unutulacak unutulacak, ihramlı iken tıraş olmayı mahzurlu saymayan acaib hacılar çıktığı gibi, Harem- i Şerif'te avlanmayı da mahzurlu görmeyen insanlar çıkacak.

5.(*Ve lübse'l-harîr*) “Ve ipekli giyilme olduğu zaman...”

İslâm'da erkeğin ipekli giyinmesi haram... Şimdi serbest, herkes giyiyor hattâ ipekli çok pahalı olduğu için, ipekli gömlek damat gömleği oluyor. Çok pahalı oluyor, çünkü serin tutuyor, çünkü tiril tiril, çünkü güzel... Ama İslâm gösterişi sevmediğinden, tevâzuu teşvik ettiğinden, ayrı bir dünya görüşü olduğundan, erkeğin altın takmasını uygun görmüyor, altın yüzük takmayı uygun görmüyor, ipek giymeyi uygun görmüyor.

Buna da aldırıyorlar. Bu da artık dinin gevşediğinin bir alâmeti...

6.(*Ve'ktefe'r-ricâlü bi'r-ricâl*) “Erkekler erkeklerle iktifâ ediyor; (*ve'n-nisâü bi'n-nisâ'*) kadınlar kadınlarla iktifa ediyor olduğu zaman...”

Bu da ileride homoseksüellik ahlâksızlığının olacağını bildiriyor. O zaman, Allah bu belâları, cezaları verecek demek.

Peygamber Efendimiz'in şunlar şunlar şunlar olduğu zaman, bunlar olacak dediği şeyler ne?.. Yerin dibine batmak, sûretlerin insan suretinden başka korkunç hayvan şekillerine, çirkin hayvan şekillerine maddeten ve mânen döndürülmesi ve sarsıntı... Demek ki, böyle bu gibi musibetler ileride olacak diye bildiriyor Peygamber Efendimiz.

Sahabe-i kiram şaşırıyorlar: “Bu ümmette de olacak mı?” diye soruyorlar. Eski ümmetlerde olmuş, kural değişmiyor. Yâni, Cenâb-ı Hakk'a âsî olunduğu zaman, emirleri çiğnendiği zaman, insanlar günahlara daldıkları zaman, toplumu mahveden kötü huylar yaygınlaştığı zaman oluyor. Kural umûmî... Yâni yahudilerde olmuş, hristiyanlarda olmuş, daha eski ümmetlerde olmuş; şimdi de olabilir.

O halde ne yapması lâzım müslümanların?.. Allah'ın emirlerine riayet etmesi, yasaklarından kaçınması, Allah'ın rızasını kazanmağa çalışması lâzım!..

Allah razı olsun, Hocamız'ın bize öğrettiği nedir:

إِلٰهِي أَنْتَ مَقْصُودِي وَرِضَاكَ مَطْلُوبِي

(*İlâhî ente maksûdî, ve rıdâke matlûbî*) “Yâ Rabbi, ben senin beni sevmeni, benden razı olmanı istiyorum!”

İskenderpaşalılarının, bizlerin temel zihniyetimiz ne, bizim yolumuzun ana esası ne: Cenâb-ı Hakk'ın sevgisini, rızasını kazanmağa çalışmak... Yunus gibi, Mevlânâ gibi, her işi onun için yapmak.

Birisinin iltifatına, alkışına ihtiyacımız yok... İnsanların bizi beğenmesi veya bize kızmasından korkumuz veya isteğimiz yok... İsterse cümle cihan halkı bizi beğensin, biz onların beğeneceği iş günahsa, yapmayız. Alkışlayacaklarsa bile, veyahut maddî menfaat sağlayacaklarsa bile yapmayız. Neden?.. Allah'ın yasak kıldığı günah...

“—İç şu içkiyi!..”

“—İçmem...”

“—Yap şu kötülüğü!..”

“—Yapmam...”

“—Çok para vereceğiz, şöyle olacak, böyle olacak... Boş ver!”

“—Hayır!”

(*İlâhî ente maksûdî ve rıdâke matlûbî*) “Yâ Rabbi, ben senin beni sevmeni, benden razı olmanı istiyorum; halk ister memnun olsun, ister olmasın!”

“—Ama bak böyle yapmazsan asarız, keseriz, vururuz, kırarız, hapse tıkarız...” vs. vs.

Ondan da korkumuz yok. Neden?.. Çünkü biz Allah'ın rızasını kazanmak istiyoruz. Çünkü mahkeme-i kübrâda herkes Cenâb-ı Hakk'ın huzuruna çıkacak ve yaptığıının hesabını verecek.

“—Ey kulum ben sana şu, şu kötülükleri yasakladım; niye yaptın?.. Şu, şu iyi işleri emrettim; niye yapmadın?” diye, Allah soracak.

Yapılmayan iyiliklerden de, yapılan kötülüklerden de bir bir hesap verecek. Nasıl bir bir hesap verecek?.. Zerre ağırlığı kadar, havada uçan toz ağırlığı kadar günah işlemişse, onun cezasını görecektir; o kadarcık bir hayırlı iş yaptı, sevap işlediyse, onun mükâfâtını görecektir.

“—Efendim ben bir şey yapmadım, zulme katılmadım?..”

Tamam... Zulme katılmayan bir insan, bir zalimin yaptığı öldürmeye, asmaya, kesmeye, günaha yarım kelimeyle bile destek olsa, yardımcı olsa; onun da cezasını çekecek.

İslâm böyle, hesap böyle... Müslümanın en çok düşündüğü şey, mahkeme-i kübrâda beraat etmektir. Dünyada kanundan,

mahkemeden insanlar kaçabilir, kurtulabilir. Veya kanunlar da evrensel insan haklarına da uygun olmayabilir.

Kanunlar, Firavun’un ülkesinde de vardı. Neydi kanun: Erkek çocukların öldürülmesi, kız çocukların öldürülmemesi, sağ bırakılması... Bu da bir kanun, Firavun’un kanunu... Kanun olması, saygın olmasını gerektirmiyor. Kanunun insafa, adalete uygun olması gerekiyor.

O bakımdan, asıl mühim olan Cenâb-ı Hakk’ın sevgisini, rızasını kazanmaktır. Sevgisine, rızasına aykırı hareket ederse ne olacak?.. Ahirette cezasını çekecek, cehenneme girecek.

Ama bir de bu hadis-i şeriften öğreniyoruz ki, hasf olacak, nesh olacak, recf olacak... Yâni

yerin dibine geçme, batma olacak; suretlerin hayvan sûretine dönmesi olacak; sarsıntılar olacak, yerin sarsılması, titremesi olayları olacak

c.Emanete Riayet, Ahde Vefâ

Üçüncü hadis-i şerife geçiyorum. Abdullah ibn-i Mes'ud RA dinlemiş, rivayet etmiş, Taberânî'de var. Üçüncü hadis-i şerif'te de buyuruyor ki Peygamber Efendimiz:³

لَا إِيْمَانَ لِمَنْ لَا أَمَانَةَ لَهُ وَلَا دِينَ لِمَنْ لَا عَهْدَ لَهُ
وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَا يَسْتَقِيمُ دِينُ عَبْدٍ
حَتَّى يَسْتَقِيمَ لِسَانُهُ وَلَا يَسْتَقِيمُ لِسَانُهُ حَتَّى
يَسْتَقِيمَ قَلْبُهُ وَلَلْ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ لَا يَأْمَنُ جَارُهُ
بَوَائِقَهُ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا الْبَوَائِقُ قَالَ غَشْمُهُ
وِظْلُمُهُ وَأَيُّمَا رَجُلٍ أَصَابَ مَالًا مِنْ غَيْرِ حِلِّهِ
وَأَنْفَقَ مِنْهُ لَمْ يُبَارَكْ لَهُ فِيهِ وَإِنْ تَصَدَّقَ لَمْ يُقْبَلْ
مِنْهُ وَمَا بَقِيَ فزَادَهُ إِلَى النَّارِ إِنَّ الْخَبِيثَ لَا
يُكْفِرُ الْخَبِيثَ وَلَكِنَّ الطَّيِّبَ يُكْفِرُ الْخَبِيثَ

(طب. عن ابن مسعود)

³ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.X, s.227, no:10553; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.I, s.220, no:187; *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.134, no:5503.

RE. 463/4 (*Lâ imâne li-men lâ emânete lehû, ve lâ dîne li-men lâ ahde lehû. Ve'llezî nefsü muhammedin bi-yedihî lâ yestakîmü dînü abdin hattâ yestakîme lisânüh, ve lâ yestakîmü lisânühû hattâ yestakîme kalbüh. Ve lâ yedhulü'l-cennete men lâ ye'menü cârühû bevâikahû. Kîle: Yâ rasûla'llâh! Me'l-bevâiku? Kâle: Gaşmühû ve zulmühû.*)

Ve eyyümâ racülin esâbe mâlen min gayri hıllihî, ve enfaka minhü lem yübârik lehû fîhi, ve in tesaddaka lem yukbel minhü, ve mâ bakıye fezâdühû ile'n-nâr. İnne'l-habîse lâ yükeffiru'l-habîs, ve lâkinne't-tayyibe yükeffiru'l-habîs.) Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Ne buyurdu Efendimiz SAS, bu ifadelerden ne anlıyoruz:

(*Lâ imâne li-men lâ emânete lehû*)
“Güvenilirliği, emniyetliliği olmayan bir kişinin imanı yoktur.” Neden?.. Kendisine güveniyorlar; hıyanet ediyor. Güvenilir bir insan değil. İmanı olan böyle yapar mı?.. Mahkeme-i kübrâdan korkar, hıyanet etmez. Eğer emaneti yoksa, eminliği, güvenilirliği yoksa bir kimsenin...

“—Yâhu kaypaktır, güvenilmez; sözüne güvenilmez, işine güvenilmez. Yüzüne güler, kuyunu kazar, arkandan kötülük yapar. Parayı verirsen geri vermez, borcunu ödemez.”

Hâ, güvenilirliği olmayan, eminliği olmayan bir kimsenin imanı yok ki, öyle yapıyor. (*Lâ imâne*) Hiç bir imanı yok!..

“—E var, camiye gidiyor, icabında bayrama gidiyor... Geçen sene hacca gitti, evvelki sene de umreye gitti...”

Sen onun eminliği olup olmadığına bakacaksın; emanet sıfatı var mı, güvenilirlik sıfatı var mı?..

Peygamber Efendimiz’in vasfı ne idi?.. Muhammed el-Emîn, güvenilir Muhammed... Hicret ederken ne yaptı?.. Kim kendisine emanetler vermişse, bir bir sahiplerine dağıtılmasını tembihledi, tavsiye etti, öyle gitti. Çünkü güvenilir, hiç bir şey kaybolmaz. Senet sepet olmasa bile, söz senet...

Emin olmak, güvenilir olmak, hıyanet etmemek çok önemli!.. Aksini yapıyorsa, demek ki imanı zayıf... O zayıf imanı da Allah kabul etmiyor. Peygamber Efendimiz saymıyor onu, (*lâ imâne*) diyor, imanı yok sayıyor. Çünkü o hıyanetinin cezasını çekecek.

(*Ve lâ dîne li-men lâ ahde lehû*) “Ahdine sadakati olmayanın da dini yoktur.” Eyvah, din de gitti, iman da gitti şimdi!..

“—Ahdine hiç uymaz ki şu adam; kendisi hiç güvenilir bir insan değil ki!.. Söz verdi, sözünde durmuyor, ahdine riayet etmiyor. Halbuki ahd etti, peymân etti, yemin etti ama, tutmuyor.”

O zaman, onun dini de yok!..

Şimdi, nereden aklıma geldi; bize geliyorlar:

“—Hocam söz veriyoruz, sana tâbîyiz, sözünü dinleyeceğiz. Nasihatler ediyorsun, nasihatlerini tutacağız, iyi insan olacağız. Nefsimize uymayacağız. Şu namazları kılacağız, şu tesbihleri çekeceğiz. Şöyle yaşayacağız... Ahlâkımızı düzeltereğiz, günahlardan kaçınacağız.” diyorlar.

Ahd ettik, peymân ettik, yazılı değil ama Allah şahit, Allah biliyor. Ondan sonra da ayet-i kerimeler okuduk. Olmadı mı bir ahidleşme, anlaşma?.. Oldu.

Niye tutmuyorsun?.. Niye tutmuyor?.. Söz verdiği halde durmuyor, ahdine vefası yok... O zaman, çok tehlikeli bir duruma düşüyor. Ahdine sadâkati lâzım, yâni bağlı olması gerekiyor bir insanın...

Çok önemli şeyler muhterem kardeşlerim! Millet sanıyor ki, müslümanlık namaz kılmaktan ibaret... Türkiye’de ahlâk kalmadı. Ticârî ahlâk çöktü, siyâsî ahlâk çöktü, her şey çöktü... Neden?.. Bu işlerin önemi artık önemsenmez oldu da ondan.

Ahdine riayet edecek, güvenilir olacak. Devletin teslim edilen parasını harcamayacak, hazineyi hortumlamayacak. Sözünde duracak. Seçmene verdiği sözde duracak meselâ... Tüccar güvenilir olacak, siyâsetçi güvenilir olacak, idareci güvenilir olacak... Koca güvenilir olacak, karı güvenilir olacak... Herkes güvenilir olacak.

Adam genel müdür oluyor bir fabrikaya... Satın alma müdürüyle ve sâireyle bir takım kuruyor. Hepsi alışverişlerde rüşvet yiyorlar. Teklif ediyorlar:

“—Şunu alacağız ama, fiyatını çok yaz! Şu kadarını bize ver, şu kadarı da sana kalsın. Biz buradan istifade etmek istiyoruz.” diyorlar, rüşvet alıyorlar.

Yâni ahlâk bozulmuş. Neden?.. Din ahlâkı korur, muhafaza eder. Din gitti mi, kuru kuruya öyle ahlâk olmaz. Olur diyenler, işte olmadığını gelsinler, görsünler.

Yemin ediyor Efendimiz: (*Ve'llezî nefsi muhammedin bi-yedihî*) “Muhammed’in canı, hayatı, nefsi elinde olan Allah’a yemin olsun ki...” Alemlerin Rabbinin elinde tabii. Allah dilerse yaşatır, dilerse öldürür. Canını verir, alır. Veren Allah, alan Allah, yaşatan Allah, öldüren Allah...

“Muhammed’in canı, nefsi elinde olan Allah’a yemin olsun ki; (*lâ yestakîmü dînü abdin hattâ yestakîme lisânüh*) kişinin dini doğru düzgün bir din olmaz, dili doğru düzgün olmadıkça...” Doğru sözlü olacak, söyledi mi doğru söyleyecek, sözü senet olacak.

(*Ve lâ yestakîmü lisânühû hattâ yestakîme kalbühû*) “Bu dilin doğruluğu da, kendi kendine olan bir şey değil. Kalbi, gönlü doğru olacak da, onun için söylediği söze dikkat edecek de, dili o zaman doğru olacak.” Temel, gönlün, kalbin temiz olması...

Kalbin temizliği için de çalışmak lâzım! Kalbin temizliği tasavvufla oluyor, mânevî eğitimle oluyor. Onu yapmıyorlar, ona dűřman oluyorlar, ona saldırıyorlar. Öyle bir eğitim olmayınca kalbi müstakîm olmuyor. Kalbi müstakîm olmayınca, dili de müstakîm olmuyor. Halbuki dilin müstakîmliği kalbin müstakimliğine bağlı...

Yâni, kalp eğitimi yapacağız, gönöl eğitimi yapacağız, iç eğitimi yapacağız, vicdan eğitimi yapacağız. Nefsimizi ıslah edeceğiz. Kur'an-ı Kerim'de:

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّيَهَا وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّيَهَا

(الشمس ۹-۱۰)

(Kad efleha men zekkâhâ. Ve kad hâbe men dessâhâ) “Nefsini ıslah eden kurtulur; ıslah edemeyen dünyada, ahirette helâk olur.” (Şems, 91/9-10) buyruluyor. İşte onun bir başka bir şekilde ifadesi bu hadis-i şerif. O ayet-i kerime, bu hadis-i şerif... Nasıl aynı şeyi söylüyor, görüyorsunuz.

(Ve lâ yedhulü'l-cennete men lâ ye'menü câruhû bevâikahû.) “Komşusu kendisinin haksızlığından, zulmünden, aldatmasından, belâsından emin olmayan kimse cennete giremeyecek.” Bir tehditli, tehlikeli durum daha...

Komşusuna zulmediyor, aldatıyor, eziyet ediyor. Komşuluğu kötü yapıyor, iyi komşuluk yapmıyor. Komşusu onun o halinden şikâyetçi, yaka silkiyor, emin değil...

“—Ben yazlığa gittiğim zaman, veya yurtdışına gittiğim zaman, bizim komşunun ne yapacağı belli olmaz. Çalar mı, çırpar mı?.. Ben evde yokken benim namusuma, malıma, mülküme göz diker mi, dikmez mi, emin değilim.” diyor.

Hà, komşusunun kendisinden emin olmadığı kimse cennete giremeyecek. Çünkü komşu bir ölçüdür, büyük bir ölçüdür. Adamın yakını olduğundan her şeyini bilirsin, oradan anlaşılır.

Tabii şimdi her şey çöktüğü, değiştiği için, komşuların kötüsü de iyi insana zulmediyor. O komşusuna zulmediyor değil; komşuları bu zavallı, mâsum, sàlih, àbid, zâhid kimseye zulmediyor. Sorsan, bütün mahalleli yaka silkiyor:

“—Falanca adam çok kötü...”

“—Neymiş kötülüğü?..”

Adama bakıyorsun, beş vakit namazında, dürüst, iyi bir insan ama, etraf çok fena olduğundan kimse sevmiyor.

“—Yâhu bırak şu yobazı! Bizimle akşam kafayı çekmez.

Toplantı, parti yaparız; dansa gelmez, karısını getirmez...”

Bir sürü şikâyet. Neden?.. Onlar başkalaşmış da onun için. Bu adamcağızın kabahati yok; etraf tamamen değişmiş, başka milletler gibi olmuş. Kendi örfünden, adetinden kopmuş. Şimdi bu adamcağız, kendi vatanında garip kalmış, gurbette gibi kalmış.

Böylesi değil de, aslında ikisi de iyi komşu iken, komşusuna haksızlık ediyorsa, zulmediyorsa; o kimse o zaman cennete girmeyecek demek. Tersini anlamayalım!..

Bu devirde, anneye babaya itaat diyorlar. Tamam anaya babaya itaat Kur'an-ı Kerim'de var, hadis-i şerifte var, İslâm'da var. Ama ana baba diyor ki:

“—Gel lan buraya, şu içkiyi iç bakalım! İçmezsen, babalık hakkını sana helâl etmeyeceğim.” diyor, oğlunu içkiye zorluyor.

Oğlan içmeyince;

“—Sen ne biçim müslümansın, anana babana itaat etmiyorsun?” diyor.

Sen ne biçim anne babasın ki, Allah'ın emrine karşı geliyorsun da, günaha teşvik ediyorsun onu?.. Ne anneler biliyoruz, kızlarını neye teşvik eden... Ne babalar biliyoruz, çocuklarına namaz kılıyor diye kızıyor, dürüst diye kızıyor.

“—Bu kadar dürüst olunmaz bu devirde...”

“—Ne olacak?..”

“—Biraz aldatacaksın müşteriyi...”

“—Olmaz baba, ticareti ben dürüst yapmak istiyorum, helâl kazanmak istiyorum!” diyor.

“—Sen hangi devirde yaşıyorsun evlâdım?” diyor, bir deazarlıyor oğlunu.

Hile yapmağa, ticarete tartıyı, ölçüyü bozuk yapmağa uğraşiyor..

Almanya’da cuma hutbesini okuyan hoca anlattı ki, birisine çağırılmışlar:

“—Bizim efendi ölüyor.” demiş kadının birisi, “Hocam gel, şunun başında Yâsin oku!” demiş, gitmiş.

Adam hırıl hırıl hırıldıyor, ölmek üzere. Göğsü böyle hırıldıyor, gözleri kaymış, söylenenin farkında değil. Hâlet-i nez’ diyorlar, ölüm hali... Hoca da başına geçmiş, yavaş yavaş:

“—*Eşhedü en lâ ilâhe illa’llâh... Lâ ilâhe illa’llâh, muhammeden rasûlü’llâh...*” sözlerini söylüyor ki, ölecek olan kimsenin kulağı duysun, o da “*Eşhedü en lâ ilâhe illa’llâh...*” desin.

Böyle teşvik ettikçe, kelime-i şهادeti telkin ettikçe, nihayet bir ara ölen adam gözlerini açmış, hocaya sert sert bakmış, hışımla bakmış:

“—Hoca ne söylenip duruyorsun, ne tazyik edip duruyorsun bana?.. Söyleyeceğim ama, şu kantarın topuzunu boğazıma nasıl tıkıyorlar, ağzıma nasıl tıkıyorlar; ondan söyleyemiyorum!” demiş, ölmüş.

Hoca bu lafı duyunca;

“—Bacı senin kocan öldü, ama böyle bir şey oldu. Ben kelime-i şهادet getirtmek istedim ama, o da, ‘Söyleyemiyorum işte hoca, görmüyor musun? Ağzıma kantarın topuzunu tıkıyorlar! Konuşamıyorum onun için, kelime-i şهادet getiremiyorum.’ dedi. Bu ne haldir hanım?” demiş.

Karısı demiş ki:

“-Ah hocam, ah hocam, derdime parmak bastın!
Bu bizim herif bakkaldı, mal alır mal satardı.
Mal aldığı kantar hileli kantardı. Malı alırken
o kantarla tartardı, bir kiloyu dokuz yüz
gram gösterirdi.”

Yâni, daha çok alıyor, kantar az gösteriyor.

“-Ama satışta o kantarı kullanmazdı. Satarken
öteki kantarı kullanırdı. O da bir kiloyu, bir
kilo yüz gram gösteriyordu.”

Ne oluyor?.. Alırken yüz gram hile yapıyor,
satarken yüz gram hile yapıyor; iki yüz gram
sırf tartıdan para kazanıyor. Fiyatına ayrıca kâr
koyması ayrı... Hile yapıyor.

Yaptı ama ne oldu?.. Son nefeste kelime-i
şehadet getirecek, zebânîler ağzına kantar
topuzu sokuyorlar sanıyor. Allah kelime-i
şehadeti getirtmiyor. Neden?.. Güvenilir adam
değil. Zalim adam, hırsız adam, arsız adam,
hayatında hüsn-ü âkıbetle yaşayacak işler
yapmadı ki, Allah hüsn-ü akıbeti ona nasib etsin,
kelime-i şehadet getirttirsın... Getirtmiyor.

Çok dikkat etmek lâzım!..

d.Haramdan Sadaka Vermek

وَأَيُّمَا رَجُلٍ أَصَابَ مَالًا مِنْ غَيْرِ حِلِّهِ وَأَنْفَقَ مِنْهُ
لَمْ يُبَارِكْ لَهُ فِيهِ وَإِنْ تَصَدَّقَ لَمْ يُقْبَلْ مِنْهُ وَمَا بَقِيَ
فَزَادَهُ إِلَى النَّارِ

(*Ve eyyümâ racûlin esâbe mâlen min gayri hıllihî*) “Helâl olmayan yoldan bir mal ele geçiren herhangi bir adam...” Bir adam ki kazanmış, mallar elde etmiş ama helâlinden değil. Haramdan, helâl olmayan yollardan paralar elde etmiş bir adam. (*Ve enfaka minhü*) “Ve ondan infak ediyor.”

Şimdi adam çok para kazandı, zengin oldu, ama vicdanı sızlıyor:

“—Yâ ben bunu haramdan kazandım... Haramdan kazandım...” diyor. Geliyor camiye, “Ben biraz hayır yapmak istiyorum!” diyor, para veriyor.

Neden?.. Vicdanı yakasını bırakmıyor ki:

“—Sen falancayı aldattın, filâncayı dolandırdın, filâncanın malını aldın, bunu öyle kazandın. Bu para bir sürü haramlı, katışık bir mal...” diyor.

Tabii o götürüyor, biraz infak edip, hayır sadaka verip sevap kazanacağını sanıyor. Böyle yaparsa bir insan, yâni haramdan kazanıp da infak ederse; (*lem yübârik lehû fîhi*) bu yaptığı hayır ona hayır bereket getirmez. Yanında kalsa, kazandığı malın hayırını, bereketini görmez. Yanar, kül olur, yıkılır, dökülür, ne olursa olur

(*Ve in tesaddaka*) “Sadaka olara verirse, (*lem yukbel minhü*) isterse hepsini versin, kabul olmaz.”

Köroğlu'nun hikâyesini anlatıyorlar. Bolu valisine kızmış, dağlara çıkmış. Zenginlerden bağırta bağırta mallarını almış, fakirlere dağıtmış. Olmaz! Neden?.. Helâlden kazansın, dağıtsın. Ama zengin malını alıp fakire verdikten sonra, ondan o bir hayır görmez. Kabul olmaz.

Tasadduk etse, kabul olmaz. (*Ve mâ bakıye*) Yanında kalanı da, (*fezâdühû ile'n-nâr*) cehenneme giderken yolda azığı olur, cehennem azığı olur.“

Buyuruyor ki Efendimiz, hadisin son cümlesinde:

إِنَّ الْخَبِيثَ لَا يُكْفِّرُ الْخَبِيثَ وَلَكِنَّ الطَّيِّبَ
يُكْفِّرُ الْخَبِيثَ

(*Inne'l-habîse lâ yükeffiru'l-habîs*) “Habis ve pis olan bir kazanç, habis ve pis olan günahı sildirmez.” Pis kazançtan hayır yapıyorsun, ondan sevap bekleme, sevap kazanacağını sanma! Çünkü kötü mal, habis mal, pis mal, haram mal pisliği temizlemez, günahı affettirmez.

(*Ve lâkinne't-tayyibe yükeffirü'l-habîs.*) “Helâl para günahı affettirir, habisi temizler.” Yâni, sen helâlinden, alınının teriyle kazanır da hayır yaparsan, bilerek bilmeyerek işlediğin günahları Allah affeder. Ama böyle haramdan kazan, hayır yap; olmaz!

Ben hatırlıyorum, belki siz de hatırlayacaksınız: Bir şehirde bir genelev kadını parasıyla bir cami

yaptı. Vaizin birisi de bundan hayır olmaz dedi. Kadın pişman olmuş... Tamam, pişman olması güzel! Ama cami yapmış; olmaz dedi diye vaiz ceza yedi.

Peygamber Efendimiz işte, haram ile olan hayrın kabul olmayacağını; helâlden olursa kabul olacağını bu hadis-i şerifte bildiriyor. Tasadduk etse kabul olmaz. Geriye kalsa, cehennem yolunda cehennem azığı olur. Yanında dursa, hayrını bereketini görmez. Haram çok fena...

Aziz ve muhterem kardeşlerim! Sevgili dinleyiciler, izleyiciler! Allah'tan korkalım!.. Allah'tan korkun demiyorum; hepimize lâzım, hepimiz kullar olarak Allah'tan korkalım! Elimizi vicdanımıza koyalım, yaptığımız işi temiz, güzel yapmağa çalışalım!

Helâl para kazanalım! Az olsun, temiz olsun, helâl olsun... Helâl yere sarf edelim! Yaptığımız her işi Allah'ın rızasına uygun yapalım, günahlardan, haramlardan kaçınalım!

Allah'ın haram dediği, günah dediği şeyleri yapmağa kalkarsak, Cenâb-ı Hak bu dünyada da yapanların cezasını veriyor, burnundan fitil fitil getiriyor; ahirette de ebedî cezalar, ikablar oluyor.

Bu dünyadakine bile dayanamıyor insanlar... Bu dünya muvakkat, bu dünya fânî... Bu dünyada insan küçücük bir sıkıntı çekse, bir yıl, altı ay çeker; bir sene, iki sene çeker; ölünce biter. Ahirette cennete giderse bir şey değil...

Sahabe-i kiram çok ezâ cefa çektiler, bir kısmı işkenceden öldü; ne oldu?.. O azab bitti, ahirette cennetlik oldular. İslâm'ın ilk şehidleri... İslâm tarihini hatırlayın!

Bu dünyanın azıcık azabına dayanamayanlar, ahiretin ebedî azabını nasıl göze alıyorlar. Bu ne mantıksızlık, bu ne insafsızlık, bu ne iz'ansızlık!.. Anlayın, ibret alın, aklınızı başınıza toplayın!.. Herkes kendisinin hayatını gözden geçirsin, hatasını tesbit etsin, düzeltsin; şu memleketi düzeltelim!..

Ahlâk düzelmeyince, millet düzelmez, memleket düzelmez, ümmet düzelmez, dünya düzelmez, ahiret düzelmez... Temelli iş yapmak lâzım! Kalbi temizlemekten başlamak lâzım! Dürüst sözlülüğe gelmek lâzım! Dürüst işliliğe gelmek lâzım! Kimseye zulmetmemek lâzım! Harama yanaşmamak lâzım, el uzatmamak lâzım!.. Bu okuduğumuz hadis-i şerifler onu gösteriyor. Hepimize ikazdır bunlar...

Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi sevdiği kul olarak yaşatsın, sevdiği amelleri işlemeğe muvaffak etsin... Sâlih kullar olmayı nasib etsin... Ümmet-i Muhammed'e faideli eylesin...

Alim olmadan, bilgili olmadan, hadis-i şerifleri, ayet-i kerimeleri okumadan, insan bu işleri yapamıyor.

Tabii bir de içimden geliyor ki, bunları okuyan nice din bilgilerine sahip insanlar var, bu günahların hepsini yapıyorlar. Hatta gelip karşına da dikiliyor, diyor ki:

“—Ben senin bildiklerini bilirim, senden fazlasını da bilirim!” diyor.

Biliyorsun da bu halin ne?.. Adamın haline bakıyorsun, ailesine bakıyorsun, çocuğuna bakıyorsun, ticaretine bakıyorsun, kazancına bakıyorsun; vatana hıyanetten para kazanıyor. Kimisi afyon kaçırmaktan, kimisi başka şeylerden kazanıyor. Bir de vergisiyle öğünüyor. Yâni, haramdan kazanıyor, devlete şu kadar vergi veriyor; onu öğünç meselesi yapıyor bazıları da... Onun da kıymeti yok... Millete de kıymeti yok, kendisine de kıymeti yok...

Allah-u Teâlâ Hazretleri, bizi Peygamber Efendimiz'in sevdiği ümmet haline getirsin... Efendimiz'in sünnetine uyan, hadis-i şeriflerdeki güzel bilgileri yakalayıp, alıp, güzel müslüman olmaya muvaffak etsin... Sâlih müslüman, hayırlı müslüman, her yönden faziletli, erdemli, yüksek insan olmayı nasib etsin... Güzel işler yapıp, huzuruna sevdiği kul olarak varmayı nasîb etsin...

Cennetiyle taltif eylesin, “Buyur cennetime!” diye cennetine dahil ettiği kullarından eylesin... Cemâliyle müşerref eylesin... Rıdvân-ı ekberine cümlemizi vâsıl eylesin...

Aziz ve sevgili kardeşlerim! Hatalarımız varsa; hatalar olunca ne yapılır?..

Hatalardan dönülür. Hatalardan dönmeye tevbe deniyor. Hatanız varsa dönün!..

Dünyadayken dönülür, günahlar, hatalar telâfi edilir. Ahirette, öldükten sonra dönüş olmaz.

[Elbânî, *Silsiletü'd-Daîfe*, c.1, s.74, no:75.]

عَجِّلُوا بِالتَّوْبَةِ قَبْلَ الْمَوْتِ

(*Accilû bi't-tevbeti kable'l-mevt*) “Ölüm gelmeden evvel Cenâb-ı Hakk'ın yoluna dönüşü yapın!” İyi müslüman olun, Allah'ın sevgili kulu olun! İş işten geçmesin, tevbe kapısı kapanmasın, fırsat kaçmasın!..

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

19. 11. 1999 - AVUSTRALYA

[Bütün CUMA SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü